

POSTANOWIENIE

14 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 14 września 2023 r. w Warszawie,

w sprawie z powództwa R. G.

przeciwko W. L.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej W. L.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 17 grudnia 2021 r., V ACa 434/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pozwanemu do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Pozwany W. L. złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 17 grudnia 2021 r., wydanego w sprawie z powództwa R. G. o zapłatę.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania uzasadniono oczywistą zasadnością oraz występowaniem istotnego zagadnienia prawnego *czy w prawie polskim dopuszczalne jest odnowienie połączone ze zmianą wierzyciela?*

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13). Istotne zagadnienie prawne należy jednak postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14).

Natomiast przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia

2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Przedstawione zagadnienie nie może stać się przyczyną przyjęcia skargi do rozpoznania, ponieważ nie wynika ze stanu faktycznego ustalonego w sprawie przez sądy *meriti*. Zgodnie z art. 506 k.c. do odnowienia zobowiązania dochodzi bowiem poprzez porozumienie stron (oświadczenie woli dłużnika, któremu towarzyszy zgoda wierzyciela), tymczasem z uzasadnienia zaskarżonego wyroku (k.25) wynika, że dokonanie spłaty na rzecz innej osoby stanowiło jednostronne, niekonsultowane działanie dłużnika, już *prima facie* zatem zastosowanie art. 506 k.c. nie mogło wchodzić w rachubę, a w konsekwencji wyjaśnienie tego zagadnienia nie miałoby bezpośredniego wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Na marginesie należy również zwrócić uwagę na art. 506 § 2 k.c., z którego wynika, że sytuacji wątpliwych nie powinno się kwalifikować jako nowacji zobowiązania.

Z kolei w celu wykazania oczywistej zasadności skargi pozwany przedstawił obszerny wielowątkowy wywód, który jednak stanowi jego prywatną ocenę okoliczności sprawy i nie znajduje potwierdzenia w stanie faktycznym ustalonym przez Sąd wydający kwestionowany wyrok. Skarżący ma rzecz jasna prawo do własnego oglądu sytuacji, jednakże Sąd Najwyższy pozostaje związany ustaleniami stanu faktycznego poczynionymi przez sądy powszechne rozpoznające sprawę, co wynika bezpośrednio z art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 *in fine* k.p.c.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie.

